

اداره مرکزی :
آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکی پانده کی دانه

استانبول بورسی :
استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نومروده
داره مخصوصه

حیات

میانہ دائمیہ... دنیاہ راہا میرہ مہات قانالم...
- نیچہ -

نومری ہربرده ۱۰ غرورده
سنہ لکی پوستہ ایله ۵ لیرا
(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار)

ایونہ واعلان ایشلری ایچین استانبول بورسہ
مراجعت ایڈیلیر
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر

صافی : ۲۷

آنقره ، ۲ حزیران ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

ایده آنزلک نرہک سی

دارالفنون

تورکار حقنده خبرخواه اولان بعضی اجنبی
مخابرلر تورکیه نلک قطع ایندیکی یولی حقیله
تقدیر ایده مه یورلر و بونلرہ انقلابک ، اسکی
مؤسسہ لری ، بردها عودت ایتیمسی احتمالی
اولیه جق صورتده بیقدیغنی سویلدیککز زمان
بعضاً بونی شبه ایله قارشیلایورلر . بونک سببی
تورکیه نلک اجتماعی وضعیتی بیلمه ملری ، تورک
خلقنلک سجیه سنی طانیاملریدر .

انقلابدن اول موجود اولان مؤسسہ لر
ذاتاً تورک خلقنلک روحنده قوتلی بر سلطه
تأسیس ایده مه مشدی . بو مؤسسہ لر قوتی منورلرک
وهمندن آلیورلردی . بویوک بردها ایله ،
بو وهم پردہ سنہ ضربه ایننجه او مؤسسہ لرده
بیقلیویوردی . تورکیه نلک اجتماعی وضعیتی تدقیق
ایده بیئلر بو مؤسسہ لرک آرتیق دیریلہ سنہ
هیچ بر امکان اولمادیغنی درحال اکلارلر .
بوکون بونلرک استنادکاهی اولاجق هیچ بر
معنوی قوت قالمامشدر . آنجق تورکیه نلک استقبالی
اعتباریلہ ملاحظه اولوناجق اک مهم تهلکه یکی بیتیشن
کنجیلرک بویوک مفکورہ لر قارشیسندہ قیدسزلکی
بونلرک کندیلرینی بر نوع (قابا مادیجیلک

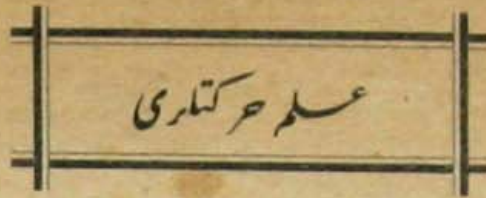
(Matérialisme grossier) ه قایدیرمالری تشکیل
ایله جکدر . بوکونکی نسلک عمری مفکورہ
ایچون جدال ایله ، پادشاه استبدادی بیققمق ،
حیات قدرتلرینی کیرهن مؤسسہ لری قالدیرمق ،
مستقل بروطن یاراتمق مجادلہ سی ایله ... کچمشدر ،
قیصه بر زمانده مختلف تحوللرک ، انقلابلرک ،
خارجی تجاوزلرک هیجانی ایچنده یاشادیغمز
ایچون روحزده دائماً ایده آلر حاکم اولمشدر .
حالبوکہ یارینکی نسل عینی حیاتی سورمیه جکدر .
مستقل وطنه توارث ایله یین بوکونکی چوققلریمز
اوزون سورمہ جک صلح آنلرنده بزم یاشادیغمز
هیجانلی دورلر ، قوتلی مشترک المار ، وطنک قورتولوشنی
کورمکدن متولد هیجانلی دقیقه لر کچیرمیه .
جکدر . بوکونکی نسلک روحنی مفکورہ جی
یابان اجتماعی سبیلر یارین ایچون عیناً موجود
دکدر . بو وضعیت قارشیسندہ قولایلقه
قابا بر مادیجیلک کندیلرینی قایدیرا بیلیرلر .
یاشامنی یالکز فردیتلری ایچون ذوقدن عبارت
کورہ بیلیر ، کندی فعالیتلرینی ملی جمعیتک
اشتیاقنه ربط ایتیه بیلیرلر ، حیاتی یا بلوفدن ،
برهیچدن عبارت عد ایده رک فنا بر بدینلک ،
یاخود قیصه بر زمان ظرفنده یالکز مادی ذوق
طوپلامق تلقی ایله رک کوتو بر فرد تجیلک دوشه .
بیلیرلر . ایشته اوزمان اجتماعی رابطه کوشهر ، بویولده
بریاشایش ، حیاتدن ممنون اولمایان برسورو انسان
یاراتیر . بویله بر جمعیتده نه علم و صنعت ، نه ده
شدتلی حیات قدرتی ایجاب ایدن فعالیتلر موجود
اولا بیلیر .

بو تهلکه وهم دکدر ، یکی بیتیشن نسللرله
دائمی تماسده بولونانلرک ، کنج روحلرده کی
ایده آل احتیاجنی سزمه ملری قابل دکدر . ایشته

بوکونکی منورلرہ ترتب ایله یین وظیفه بوروجلرک
احتیاجنی تأمین ایتک ، تورک جمعیتک اشتیاقنی
بوندن صوکر اکئلرہ آشیلماقندر .

بوخصوصده اک مهم وظیفه دارالفنونہ ترتب
ایدهر . دارالفنون ادبیات فا کولته سی معین
معلوماتی کنجلره اوکره تن بر مؤسسہ اولارق
قالاماز . بو فا کولته مملکتده حقیقی معنوی بر
ولایت تأسیس ایده بیلملیدر . بونک ایچون بر
کره بو فا کولته تورکیه محوری اطرافنده دونغلی ،
صوکر اده تدریساته بر پارچه دها حرارت کیرملیدر .
ادبیات فا کولته سنک دنیا علمنه خدمتی آنجق
تورکیه یی مرکز یاپدینی زمان ممکن اولاجقندر .
اوکرده بر مملکت وارکهنوز هر طرفک جغرافیایی
یایلمامشدر ، بر مملکت وارکہ تاریخی حقیله
یازیلاماش ، تنظیماتدنبری کچیردیکمز مختلف
تحوللرک ، انقلابلرک اجتماعی سبیلری علمی بر
اصولاه آراشدیر یلمامشدر . تورکیه یه تعلق ایده ن
حادثہ لر اوزرنده دوشون مدرس تورک جمعیتی
و محیطنی تشکیل ایله یین شأیتلری تثبیت ایده ر ،
انقلابک اسبابی و هدفنی کوستهره ن بو اثرلر
صنعتکار اولق استعدادنی طاشییانلر ، فلسفی
تربیه کورمش اولانلر ایچون برر الهام منبعی
اولورلر . او وقت فلسفه و صنعت اثرلری ده
وجوده کله بیلیر . کنجلرله تماس ایده جک
هرمری دارالفنون مساعیسنک بو محصوللرندن
استفاده ایده ر ، کنج روحلر بو بیلکیلرله
بسله نیر .

علمی تدقیقلرک حبیبیلکی بعضاً بزده یا کلش
آ کلاشیلماقده در . واقعا مثبت علم هر نوع سلطه
خارجنده بر تدقیقندر . عالم کندندن اولکیلرک
ولایتنه ویا شو و بو عقیده یه صاپلاناماز . بواعتبارله
حردر ، یاقین وکندنجه معین بر فائده ایچون

اوره آلتنجی عصره عالم ادبی منبعدر

«سام میرزا» و تذکره‌سی

اون آلتنجی عصره یتیمش تورک و ایران شاعرلری و بالخاصه «آذری» یعنی «شرقی اوغوز» تورک ادبیاتی حقنده معلومات آلتی ایچون مراجعت ایدیلرک باشلیجه منبعلردن بری ده، صفوی شهزاده‌سی مشهور «سام میرزا» نك «تحفه سامی» آدی اثریدر. شرق و غرب ارباب تبیعنک اسکیدن بری دقتی جلب ایدن بو اثر حقنده معلومات و برمه دن اول، مؤلف «سام میرزا» نك حیاتی و شخصیتی حقنده بر آرز ایضاحاده بولونلم.

«سام میرزا» مشهور شاه اسماعیلک اوغلی و «شاه طهماسب» ک قارده‌شیدر. کندیسکی کتابک مقدمه‌سنده مخلصنی «فقیر مستهام ابن اسمعیل الحسینی سام» دییه تصریح ایدیور. «حبیب‌السر» ده سام میرزانک ۹۲۳ شعبانک یکرمی برنجی کونی دنیایه کلدیکی و «مولانا احمدالحقیری» نك «کوکب برج شهنشاهی» تعییرینی تاریخ دوشوردیکی مقیدر [ج ۳، جزؤ ۴، ص ۸۵]. سام میرزانک سیاسی حیاتی ایلک سنه‌لرده اولدجه قاریشیدر. شرق سربا لرینک او دورده کی عنعنه‌لرینه تبعاً داها پک کوچوککن خراسان والیکنه تعین ایدیلرک، بر جوق رجال مهمه‌نک رفاقتیه ۹۲۸ شعبانی نهایتنده خراسانه داخل اولدی؛ ورمضانک اوچنجی بازار کونی مقر ایالت اولان «هرات» شهرینه بو خبر ابریشهرک کوچوک شهزاده مراسم معتاده ایله استقبال ایدیلدی. خراسان ایالتی او ائشاده صفویلرله اوز بکلر آراسنده دائمی بر جدالکاه تشکیل ایتدیکی جهتله سیاست فوق‌العاده مهمدی. ییلماز بر قهرمان اولان اوز بک حکمداری عبیدالله خان ایلک دفعه هرات محاصره‌سنه کلدیکی زمان، «دورمیش خان» ک شدتلی بر مقابله‌سنه معروض قالمش فقط بوندن ییلماز بر ۹۴۳ سنه‌سنه قدر آلتی دفعه خراسانه هجوم ایتمشدر. ۹۳۰ تاریخنده هرات محافظه‌سنه مأمور اولارک «تکلو» جماعتی کورویورز. فقط عبیدالله خانک مهاجره‌لرینه قارشی بو جماعت پک عاجز اولدینی کی، رئیسلی «غازی خان» ک فنا حرکتلری ده‌اهالی بی غیرمنمون براقیدندن، «شاه طهماسب» هراته تکرار «سام میرزا» بی کونده‌ریور. و «آغریواز» خانیه شهزاده‌یه لالا و امیرالامرا نصب ایدیور. فقط شرقده کی اسکی عنعنه یعنی شهزاده‌لرک استقلال دعوالری بوراده‌ده کندینی کوسته‌ریور؛ «سام میرزا» لالاسنک وسائر بندکاننک اغوالریله قارده‌شنه عصیان ایدهرک قندهار

جالیشماز، بونک ایچون حسیدر. فقط علمی تدقیقلرده حسی اولمق، اطرافنده کی حادثه‌لره، احتیاجلره کوز یومق دیمک دکلدر. محیطنه باقیان، علمی تدقیقلری محیطک احتیاجی اساسنه استناد ایتدیرمه‌یلر اولسه اولسه باشقه عالم‌لرک مقلدی اولورلر.

علمده وسطانی ذهنیتک بروصنی ده محیطک حرکتلرینه، اشتیاقلرینه قارشی غفلتدر. علم ذهنینی هرشیدن اول کورمک، مشاهده و تدقیق ایدمه‌یلمک قابلیتی ایستهر، اونک ایچوندرک آنجق اطرافنی مشاهده و تدقیق قابلیتده اولان مدرسلرک وجوده کتیره جکلری اثرلر مستقبل منور طبقه‌نک روحی تربیه‌لرینه اساس اولورلر.

فرانسز فلسفه‌سنک صوک اللی سنه‌لک تاریخچه باقیکز، فرانسه‌ده فلسفه مدرسلرینی، فیلسوفلری تحریک ایله‌ین اک مهم حسک فرانسز کنجلیکنی قاباماته‌ریالیزمه دوشمکدن قورومغه خادم اولدینی کورورسکز. فوییه‌نک (فکر - قوت - Idée - force) نظریه‌سی، ره‌نوویه‌نک نه اوقانتیزمی، دورقایم اجتماعیاتنک اساسی، برغسونک... فلسفه‌سی هپ قاباماته‌ریالیزمه قارشی عکس عمل یایمق، مکنوناده معنویت Spritualite آرامق ارزوسنک برر تجلیسیدر. بو ارزونک محرکی قسماً واقعاته اویمایان قاباماته‌ریالیزمک بوش بیراقدینی نقطه‌لری ایضاح ارزوسمی و قسماً (۱۸۷۰) مغلوبیتنی کچیره‌ن فرانسه‌ده یکی بر ایمان، دوغورمق و معنوی قدرتلری بسله‌مک املیدر. بزده ایسه مفکوره قوتی ده‌ا دون یکی و بویوک بر انقلاب یاراتمشدر. بو انقلاب اوزرنده دوشون، بونی تنویر ایتمه‌ک جالیشان متفکرلرکنج نسل بسله‌یه‌جک ایده‌آلی بولورلر. اونی سیستم حالته قویمق، اونی روحلره تلقین ایدمه‌جک صنعت اثرلری وجوده کتیرمک بوکونک منورلرینه ترتب ایله‌ین وظیفه‌در. استانبول دارالفنون بو عشقک پیشواسی اولمق، درس‌لرینک محوری تورکیه اولماسی لازم کلن کرسیلرک مدرسلری مملکت حادثه‌لرینی تنویر ایله‌مک مجبوری قارشیسنده بولونویورلر. مملکت بو طالتی مکلفیتک دارالفنون تدریس‌اتنده، نشریاتنده یاراتاجنی اثرلره انتظار ایله‌یور.

محمد امین

ضبطنه قالیشور. بوراده کنج شهزاده‌نک اوغرا دینی مغلوبیت پک فجیعدر: «آغریواز خان» مقتول دوشویور؛ بوندن متنبه اولان شهزاده، کندیسکی عصیان تشویق ایدنلری اعدام ایله عرض صداقت ایچون باشلرینی قارده‌شنه بوللايور. بوندن سوکرا «سام میرزا» نك سیاسی حیاته اوقدر مهم بر رولنی کورمیورز. یالکز «جمع الفصحا» ده برمدت «کیلان» ده والیک ایتدیکی مصرح اولدینی کی، «شاه عباس» ک کتابچیسکی «صادق» ده اونک اواخر حیاتی حقنده معلومات و برمکده‌در: اوکا کوره خراسانه اوزون مدت حکمفرما اولان و شاه طهماسبک انیس دائمیسی بولونان شهزاده، نهایت «شیخ‌صنی‌الدین» آستانه‌سنده فراش یعنی خادم و مجاور اولارک دنیا غائله‌لرندن چکیلمش و منحصرأ شاعرلکله اشتغال ایله‌مشدر.

مختلف علم و صنعت شعبه‌لرنده تخصص استادلردن اوقویه‌رق یوکسک بر تربیه فکریه آلان و شعرلرنده «سامی» مخلصنی اختیارایله‌ین بوسفوی شهزاده‌سنک اک مهم اثری «تحفه سامی» آدی تذکره‌سیدر. «جامی» نك بهارستانیه «نوائی» نك «مجالس‌النفایس» یته بر ذیل اولارک یازیلان بوفارسی تذکره، مطمئن بر مقدمه ایله بدی قسمدن مرکبدر. برنجی باب شاه اسماعیل ایله اولاد و احفادن و معاصر حکمدارلردن، ایکنجی باب سادات و علمدان، اوچنجی باب شاعرلک مسلکینی دائماً التزام ایتمه‌مکله برابر آراده بر شعر سوبله‌ین اعاضدن، بشنجی باب اصل شاعرلردن، آلتنجی باب «طبقه‌ تورکان ایله تورک شعرای معروفه‌سندن»، یدنجی باب عوام آراستدن یتیمش سائر شاعرلردن باحثدر. بونلرک قسم اعظمی فارسی یازمش شاعرلر اولقله برابر، آراده بر تورکجه اثرلر وجوده کتیرمش شاعرلره‌ده تصادف اولونیور. مع‌ما فیه، تورکجه شعر یازمقله معروف اولدینی حالده تحفه‌سامیده یالکز فارسی اثرلری یازمش کی کوستریله‌رک تورکجه اثرلری هیچ نظر اعتباره آلمامش برطاقم شاعرلرده موجوددر. استانبولده واوروپا کتبخانه‌لرنده متعدد نسخه‌لرینه تصادف ایدیلن بو اثر، بالخاصه، صفویلر دورنده ایرانده حکمران اولان حالت ذهنیه و روحیه‌ی کوسترمک اعتباریه، اون آلتنجی عصر تورک مدنیتک تدقیق ایچون پک مهم بر منبعدر.

او عصرک بوتون شهزاده‌لری کی ادبی بر تربیه آلان، عائله‌سی اعتباریه افکارنده قویو بر رنک تصوف بولونان «سام میرزای حسینی» بوتون معناسیله متعصب بر «شیعی» در. شاعرلر حقنده کی مطالعه‌لرنده بیله سیاسی و دینی قناعتلرینک تأثیرندن قورتولاماز. بالخاصه عثمانی حکمدارلریله سنیلکک مفرط مدافعلری و صفویلرک رقیب اولان «شیبانی» عائله‌سنه منسوب اوز بک برنسلرندن بحث ایدرکن، بو طرفکی برلکده نه قدر ایلری کیتدیکنی آکلارز. مثلاً «چالدران» غالبندن بحث ایدرکن اونی خونخوارلق و غدارقله، قارده‌شنی و حتی باباسنی اولدورمکله اتهام ایدهر. سوکرا صفویلرک لندن «بغداد» ی آلان «سلیمان